

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОМБУДСМЕН УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПДАУ

ПАМ'ЯТКА
для здобувачів вищої освіти

ЗАПОБІГАННЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

Полтава - 2024

Повномасштабна військова агресія російської федерації проти України докорінно змінила всі сторони життя, суттєво вплинула на економічне, політичне, соціальне життя нашої країни, завдала величезних людських та матеріальних втрат.

В такий нелегкий час суттєво зростають безпекові ризики, зокрема ризики, пов'язані з торгівлею людьми. Особливо це стосується жінок та дітей, які змушені покинути Україну через військову агресію росії та прямують до сусідніх країн. Водночас чоловіки, що залишаються всередині країни, також можуть стати здобиччю торговців людьми. Втрата роботи і доходу внаслідок війни, обмежені можливості забезпечити головні потреби внутрішньо переміщених осіб, біженців та постраждалого від війни населення призведуть до подібних зростання ризиків.

Законодавство України, зокрема статті 7, 9, 20, 21, 22, 23, 24 Закону України «Про протидію торгівлі людьми» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.173) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>)#Text визначає організаційно-правові засади протидії торгівлі людьми, гарантуючи гендерну рівність, основні напрями державної політики та засади міжнародного співробітництва у цій сфері, повноваження органів виконавчої влади, порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, та порядок надання допомоги таким особам. Одним із важливих шляхів боротьби з цим ганебним явищем є заходи щодо підвищення рівня обізнаності здобувачів освітніх послуг та їх батьків з питань запобігання торгівлі людьми.

Торгівля людьми – здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином.

Пріоритетом в освітній діяльності закладів освіти щодо запобігання торгівлі людьми є підвищення загального рівня правової свідомості дітей та молоді, формування навичок безпечної поведінки під час подорожі, у новому місці перебування та вдома, виховання поваги до прав та основних свобод людини, толерантне ставлення до потерпілих від торгівлі людьми.

Система освіти має великі можливості щодо попередження торгівлі людьми. Педагогічний процес значною мірою зумовлюється змістом освітніх предметів, який сприяє оволодінню знаннями про людину та суспільство, про права людини. Головні завдання навчально-виховних заходів із вищезазначених негативних явищ – підвищити загальний рівень правової свідомості дітей та молоді, рівень обізнаності з проблем порушення прав людини, навчити моделям безпечної поведінки, виховати повагу до прав та основних свобод людини, толерантне ставлення до потерпілих від насильства.

ПАМ'ЯТКА ЯК НЕ ПОТРАПИТИ У СИТУАЦІЮ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ ТА ПЕРЕТИНУ КОРДОНУ

ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ ТА ПЕРЕТИНУ КОРДОНУ ВАРТО БУТИ УВАЖНИМИ ТА ДОТРИМУВАТИСЯ НАСТУПНИХ ПРАВИЛ

- **Намагайтесь перетнути кордон за допомогою перевірених перевізників.**
- **Стежте за новинами та обирайте для поїздки максимально безпечний маршрут.**
- За можливості **обговорюйте умови подорожі** чи проживання заздалегідь.
- **Не сідайте в машину наодинці.** Намагайтесь переміщуватись групами.
- **Тримайте документи при собі,** зробіть кілька їх копій та розкладіть по різних місцях. За можливості зробіть резервні копії документів на окремих пристроях (телефон, електронна пошта або захищені хмарні сховища).
- **Гроші (готівку) розділіть на декілька частин** та тримайте в різних місцях. Основну суму коштів тримайте на картці.
- **Одягайте простий, зручний одяг,** ювелірні прикраси та коштовні речі краще зняти та сховати.
- **Домовтесь з близькими людьми про кодове слово,** знак або сигнал, що буде означати небезпеку та потребу в допомозі.
- **Перевірте документи перевізника** або водія, сфотографуйте номерні знаки автомобіля та надішліть їх своїм близьким.
- **Попередьте близьких людей про ваш маршрут** слідування та кінцеве місце прибуття.
- **Не передавайте нікому свої документи,** окрім представників державних органів України та іноземних держав (наприклад прикордонники при перетині кордону тощо), мобільний телефон та інші речі. **Демонструйте паспорт зі своїх рук.** За можливості намагайтесь демонструвати документи через додаток «Дія».
- **Збережіть контакти людей та організацій, які можуть допомогти** у випадку надзвичайної ситуації. Додайте їх у телефон та запишіть на папері.
- **Поселяйтесь лише у зареєстрованих місцях проживання.**
- **Не залишайте дітей без нагляду.** Не довіряйте дітей новим знайомим. На внутрішній стороні верхнього одягу напишіть дані про дитину (ПІБ дитини, дату народження, групу крові (інформацію про гостру реакцію на певні медичні препарати), повну домашню адресу, номери телефонів батьків, родичів чи сусідів). Таку ж інформацію можна зазначити на папері та покласти у внутрішню кишеню одягу (штани, сорочку та ін.).
- **Працевлаштовуйтесь офіційно.**
- **Користуйтесь послугами офіційних медичних закладів.**
- **За найменших підозр повідомляйте в служби та/або організації:** поліцейських, прикордонників, волонтерів, працівників гуманітарних місій тощо.
- **Не приймайте допомогу, якщо від вас чекають чогось у відповідь.**
- **Не приймайте рішень у стані паніки або близькому до неї стані.**

Міністерство
внутрішніх справ
України

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

УВАГА! ЖІНКАМ ТА ДІВЧАТАМ, ЯКІ ПЕРЕТИНАЮТЬ КОРДОН УКРАЇНИ

Перетинаючи державний кордон **ПАМ'ЯТАЙТЕ**, що існують злочинні угрупування, які можуть скористатися вашим уразливим становищем. Вони можуть обманом, шантажем або насильством обмежити вашу свободу і примусити вас до трудового або сексуального рабства.

Три шаблі вашої безпеки:

Безпека документів

- ✓ Ніколи й нікому не віддавайте ваш паспорт чи документи, які ідентифікують вашу дитину. Пред'явіть їх лише працівникам прикордонної служби під час проходження паспортного контролю.
- ✓ Завчасно зробіть копії, зіскануйте чи сфотографуйте ваш паспорт, та документи вашої дитини. і Надійшліть їх собі на електронну пошту чи збережіть їх на телефоні.

Безпека пересування

- ✓ Ретельно розплануйте маршрут вашої подорожі
- ✓ Намагайтеся не сідати у авто до незнайомих людей
- ✓ Якщо вам все ж таки треба сісти в авто до незнайомих людей, сфотографуйте його номер та надійшліть вашим близьким.

Безпека спілкування

- ✓ Нікому не віддавайте свій мобільний телефон та інші засоби зв'язку
- ✓ Будьте обачні та не довіряйте сліпо випадковим незнайомим жінкам. Вони теж можуть бути залучені до торгівлі людьми.
- ✓ Домовтеся з своїми близькими про певне кодове слово чи знак, що буде означати небезпеку та потребу в допомозі.
- ✓ Щодня інформуйте близьких про ваше місцезнаходження та пропозиції, які вам надходять (наприклад, про поселення, про працевлаштування, про оформлення документів тощо).

У ВИПАДКУ, ЯКЩО ВИ ПІДОЗРЮЄТЕ, ЩО ПОТРАПИЛИ В РУКИ ТОРГОВЦІВ ЛЮДЬМИ - ОДРАЗУ ТЕЛЕФОНУЙТЕ **112** (ЛІНІЯ ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ В ЄС)

Інформаційні ресурси, які допомагають протидіяти торгівлі людьми

1. Педагогічні працівники закладів освіти мають можливість скористатися електронним банком науково-методичної літератури, розміщеним на сайті МОН за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovnarobota-ta-zahist-prav-ditini/protidiya-torgivli-lyudmi>

2. Інформаційні матеріали Представництва МОМ в Україні щодо безпечних подорожей можна знайти за лінком: <https://bit.ly/ЗагальніПравилаБезпеки>; онлайн-квести для роботи із старшокласниками: <https://quest.stoptrafficking.org/start>

Звернутися за практичними порадами можна до Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 527 з 8:00 до 20:00 за номером 527 (безкоштовно з мобільних телефонів) або 0 800 505 501 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів). Особи, які перебувають за кордоном, можуть звернутися до консультантів гарячої лінії за електронною адресою 527.hotline@gmail.com.

Консультації Національної дитячої «гарячої лінії» можна отримати за телефоном 0 800 500 225 або 116 111 (для дзвінків з мобільного) та Національної «гарячої» лінії з попередження насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації – 0 800 500 335 або 116 123 (для дзвінків з мобільного) ГО «Ла Страда-Україна».

Послуги щодо захисту внутрішньо переміщених осіб та постраждалого населення внаслідок збройної агресії росії надає ГО «Центр підтримки громадських ініціатив «Чайка».

Будь-хто, незалежно від віку, статі чи рівня освіти може зазнати обману, шантажу чи насильства. Звернутися по допомогу - це не слабкість

Міністерство соціальної політики України

A21

ОБСЕ

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проєкту в Україні

Важлива інформація!

Для захисту своїх прав можна звернутись до
омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАУ
м. Полтава, вул. Сковороди 1/3, Полтавський державний аграрний
університет, к. 4, навч. корпус 5
тел: 0661581196 (Viber)